Målnummer: UM14311-17 Avdelning: 1

Avgörandedatum: 2018-04-10

Rubrik: Omständigheter som i praxis bedömts medföra behov av

internationellt skydd för ett barn har inte ansetts skyddsgrundande för en person som fyllt 18 år.

Lagrum:
• 4 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket utlänningslagen

(2005:716)

Rättsfall: • MIG 2017:6

REFERAT

AR ansökte den 6 oktober 2015 om asyl. Under handläggningen hos Migrationsverket lämnade han olika uppgifter om sin ålder, bl.a. att han var under 18 år. I övrigt uppgav han bl.a. följande. Han är afghansk medborgare och hazar. Han är född och uppvuxen i Iran och har aldrig vistats i Afghanistan. Om han skulle åka dit riskerar han att skadas eller dödas på grund av urskillningslöst våld eller att utsättas för skyddsgrundande behandling på grund av sin etnicitet. Det finns också en personlig hotbild mot honom från talibanerna eftersom hans far tidigare stred mot dem. Han har ingen familj eller något annat socialt nätverk i Afghanistan. Utan kontakter kommer han inte att kunna få boende eller arbete. Eftersom han aldrig har varit i hemlandet känner han inte till kulturen och de seder och traditioner som gäller där. Hans liv kommer att bli mycket svårt och det vore därför synnerligen inhumant att sända honom till Afghanistan.

Migrationsverket avslog den 17 februari 2017 AR:s ansökan och beslutade att utvisa honom. Utvisningen skulle ske genom att han reste till Afghanistan. Verket angav bl.a. följande som skäl för sitt beslut. AR har inte gjort sannolikt att han är underårig och hans ansökan prövas därför enligt den ordning som gäller för vuxna. Han har gjort sannolikt att han är afghansk medborgare och hazar och att han har levt i Iran. Eftersom AR inte har anknytning till någon särskild plats i hemlandet ska hans ansökan prövas mot de rådande förhållandena i Afghanistan som helhet. Diskrimineringen av hazarer i Afghanistan är inte så allvarlig att man enbart genom tillhörigheten till denna etniska grupp riskerar förföljelse. Det finns ingenting som tyder på att talibanerna skulle ha ett intresse av honom i dag på grund av att hans far tidigare ska ha stridit mot dem. Eftersom han inte har gjort sannolikt att det finns en individuell hotbild mot honom i Afghanistan saknas det grundad anledning att anta att han skulle riskera omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning vid ett återvändande. Den omständigheten att AR är hazar medför inte en personlig och allvarlig risk för honom att skadas på grund av det generella säkerhetsläget i Afghanistan. AR kan mot den anförda bakgrunden inte få uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Synnerligen ömmande omständigheter har inte framkommit.

AR överklagade Migrationsverkets beslut och yrkade att han skulle beviljas uppehålls- och arbetstillstånd samt statusförklaring.

Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (2017-10-23, ordförande Déhn och tre nämndemän), beslutade genom den överklagade domen att upphäva beslutet om utvisning och bevilja AR tidsbegränsat uppehållstillstånd och alternativ skyddsstatusförklaring. Vid tidpunkten för domen var AR även enligt de uppgifter han själv lämnat över 18 år. Migrationsdomstolen, som inte

fann skäl att betrakta AR som flykting, angav som skäl för att anse honom som alternativt skyddsbehövande följande. Av praxis från Migrationsöverdomstolen (MIG 2017:6) framgår att barn i Afghanistan är särskilt utsatta för det våld som förekommer i landet. De riskerar att utsättas för barnarbete, tvångsäktenskap, prostitution, sexuellt utnyttjande samt tvångsrekrytering till någon av de stridande parterna. Migrationsöverdomstolen har mot bakgrund av detta bedömt att ett barn som saknar nätverk i Afghanistan riskerar omänsklig eller förnedrande behandling om denne tvingas bosätta sig i landet. AR är inte ett barn men han är fortfarande mycket ung. Enligt hans uppgifter är hans föräldrar avlidna och han har inga andra släktingar i Afghanistan. AR saknar därmed nätverk i landet. Med hänsyn till bristen på nätverk, hans unga ålder samt den rådande situationen i landet riskerar han att hamna i en liknande situation som ett barn riskerar att göra. Även om hans etnicitet inte i sig gör att han har ett behov av skydd tillhör han en minoritet som är utsatt i Afghanistan. Han har också tillbringat hela sitt liv utanför landet och saknar därmed den lokalkunskap som behövs för att klara sig där. AR löper därför en konkret och individuell risk att utsättas för våld och andra övergrepp som utgör sådan omänsklig eller förnedrande behandling som avses i utlänningslagen (2005:716) om han återvänder till Afghanistan.

Migrationsverket överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen, med ändring av migrationsdomstolens dom, skulle fastställa verkets beslut och anförde bl.a. följande. Migrationsöverdomstolens bedömning i MIG 2017:6 baserades på rapportering om att barn var särskilt utsatta för barnarbete, tvångsrekrytering, sexuellt utnyttjande och våld m.m. Det finns inte stöd i aktuell landinformation för samma bedömning av dessa risker avseende en frisk vuxen man.

AR löper en viss risk att utsättas för rekryteringsförsök. Vid beaktande av hans möjligheter att återetablera sig i det afghanska samhället som vuxen man och möjligheten att erhålla stöd i samband därmed, finner verket dock inte att han löper någon risk att mot sin vilja rekryteras eftersom han har en reell möjlighet att finna andra sätt att försörja sig på. Hans situation skiljer sig i detta avseende från ett barns möjligheter att undgå rekrytering och finna försörjning.

Avseende risken för sexuellt utnyttjande och prostitution skiljer sig AR:s förhållanden som vuxen man på ett avgörande sätt från ett barns utsatta situation. AR har möjlighet att återetablera sig och försörja sig. Det saknas stöd i landinformationen för att vuxna män generellt tillhör en utsatt grupp i detta avseende.

Gällande möjligheten att som vuxen man etablera sig i Afghanistan utan tillgång till nära släktnätverk och utan att ha vistats där tidigare framhåller Migrationsverket följande. En vuxen man kan förväntas ha rättshandlingsförmåga och betydligt större möjligheter att själv styra över sin situation vid ett återvändande till skillnad från vad som kan förväntas av ett barn. En vuxen man kan exempelvis själv ta kontakt med myndigheter och andra organisationer vid behov samt välja, och även byta, bostadsort och sysselsättning utifrån sin personliga situation. Vid ett återvändande till Afghanistan finns därutöver tillgång till återetableringsstöd och andra insatser. AR är en frisk man med förmåga att arbeta och att i övrigt klara sig själv. Han har tidigare arbetslivserfarenhet från Iran och det finns möjligheter för honom att söka arbete i Afghanistan. Han talar ett språk som är gångbart i Afghanistan, han har vuxit upp i en afghansk kontext i Iran och han tillhör en etnicitet som finns representerad i stora delar av hemlandet. Han torde ha goda förutsättningar, i synnerhet i jämförelse med ett barn, att utveckla ett nätverk och etablera sig i Afghanistan, på det sätt och på den ort han finner lämpligt.

Inte heller vid en sammantagen bedömning har det framkommit omständigheter som kan utgöra en konkret risk för AR att utsättas för skyddsgrundande behandling. AR är därmed inte att anse som alternativt skyddsbehövande. Han kan inte heller få uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter.

AR ansåg att överklagandet skulle avslås och anförde i huvudsak följande.

Han riskerar förföljelse på grund av sin etniska och religiösa tillhörighet och är därför i första hand att anse som flykting. Han är också i behov av skydd på grund av den risk för vedergällning som finns eftersom hans far har stridit mot talibanerna.

Även om han i lagens mening är vuxen har förhållandena inte förändrats sedan 18-årsdagen. Han riskerar alltså att hamna i samma situation som ett barn i Afghanistan riskerar att göra. Utifrån hans unga ålder bör han därför jämställas med ett barn vid bedömningen av hans skyddsbehov. Därmed bör de bedömningsprinciper som Migrationsöverdomstolen fastslog i MIG 2017:6 vara analogt tillämpliga även i hans fall.

Hans skyddsskäl föreligger alltjämt och vid bedömningen måste beaktas samtliga individuella skäl och den risk han löper vid ett återvändande till Afghanistan. Han tillhör en minoritet som är särskilt utsatt i Afghanistan. Det finns en risk att han tvångsrekryteras till någon av de stridande parterna och där tvingas att utföra olika former av handlingar eller självmordsattentat. Det finns också en risk att han kan komma att utsättas för sexuella övergrepp. Risken för det är inte knuten till ålder. Unga män riskerar beroende på utseende och kroppslig mognad att utsättas för detta även om de har passerat 18 år. Det föreligger därför en konkret risk oaktat ålder.

Om Migrationsöverdomstolen skulle finna att en analog tolkning av gällande bestämmelser avseende barn inte kan göras ska han ändå anses ha ett skyddsbehov med hänsyn till de omständigheter han har åberopat.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2018-04-10, Benson, van der Stad, referent, och Hjulström), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om AR ska beviljas uppehållstillstånd, i första hand på grund av skyddsbehov. I målet aktualiseras bl.a. frågan om betydelsen av hans ålder.

- 2. Tillämpliga bestämmelser m.m.
- 2.1 Utlänningslagen m.m.

Med flykting avses en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd (4 kap. 1 § första stycket utlänningslagen).

Med alternativt skyddsbehövande avses en utlänning som i andra fall än som avses i flyktingbestämmelsen befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att

- 1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och
- 2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd. (4 kap. 2 § första stycket utlänningslagen)

Om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation finns

sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas (5 kap. 6 § utlänningslagen). Uppehållstillstånd på denna grund får endast beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utlänningen (11 § lagen [2016:752] om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige).

2.2 Praxis

I rättsfallet MIG 2017:6 framkom att barn i Afghanistan är särskilt utsatta för våld och kan utsättas för barnarbete, tvångsäktenskap, prostitution och sexuellt utnyttjande. Vidare framkom att barn rekryteras till rådande konflikter för att strida eller utnyttjas av konfliktens parter på annat sätt och att det även förekommer att barn rekryteras för att genomföra självmordsattentat. Migrationsöverdomstolen bedömde att dessa handlingar, oavsett vem som utför dem, utgör omänsklig eller förnedrande behandling. På grund av omfattningen av övergreppen och situationen i Afghanistan samt när barnet saknar föräldrar, släkt eller annat nätverk liksom lokalkunskap om landet finns det en sådan individuell och specifik risk för att barnet utsätts för övergrepp att barnet ansågs vara alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen.

3. Landinformation

I MIG 2017:6 uttalade Migrationsöverdomstolen att det finns en omfattande rapportering om situationen i Afghanistan men att rapporterna ger en ganska splittrad bild över läget, som dessutom förändras mycket snabbt. Dessa uttalanden om situationen i landet är alltjämt gällande. Av landinformationen i detta mål kan bl.a. följande utläsas.

3.1 Säkerhetsläget m.m.

Väpnade konflikter och utbredda kränkningar av mänskliga rättigheter gör situationen i Afghanistan mycket komplex. Landinformationen ger emellertid ingen entydig bild av läget. Det finns uppgifter om att läget har försämrats under den senaste tiden samtidigt som det finns information om att antalet civila offer minskade något under de nio första månaderna 2017. Även om det föreligger stora skillnader avseende konfliktintensiteten på olika platser i landet, har konflikten i stort intensifierats med ett stort antal väpnade sammandrabbningar och komplexa attacker som krävt många civila offer. Den afghanska regeringen kontrollerar Kabul, större befolkningscentra, viktiga transportleder och provinshuvudstäder. Regeringen utmanas dock av talibanerna som bl.a. hotar provinshuvudstäderna och tillfälligtvis tagit kontroll över centrala förbindelseleder. Direkta väpnade konfrontationer har under perioden 2015-2017 blivit en av de vanligaste dödsorsakerna för civila. I januari 2018 genomförde upprorsgrupper inom loppet av tio dagar flera självmordsattacker i bl.a. Kabul med ett stort antal civila offer som följd men det är oklart om syftet verkligen varit att angripa civilpersoner. Konfliktmönstret i landet varierar och situationen kan förändras snabbt. Enligt bedömare finns det dock inget som tyder på att konflikterna eller våldet är på väg att minska. Situationen i Afghanistan har tvingat miljontals afghaner på flykt och utvecklat en akut humanitär kris. (European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Security situation, december 2017, s. 41-45 och 58-60, Migrationsverket, Lifos: Lägesanalys -Afghanistan, den 28 september 2017, s. 4, 8 och 15 f., Migrationsverket: Rättslig kommentar angående säkerhetssituationen i Afghanistan, särskilt Kabul, SR 03/2018, den 31 januari 2018, s. 1 och 6-11, samt Amnesty International: Forced Back to Danger - Asylum-seekers Returned from Europe to Afghanistan, den 5 oktober 2017, s. 18 och 24-26.)

3.2 Situationen för hazarer

Situationen för hazarer i Afghanistan har förbättrats betydligt sedan talibanregimens fall 2001. Trots detta upplever många hazarer att de fortfarande är diskriminerade i det afghanska samhället. Riktade övergrepp förekommer mot hazarer men sekteristiskt våld har i allmänhet varit förhållandevis lågt i Afghanistan på senare år. Talibanrörelsen har numera ett intresse av att växa nationellt och deras strategi är således att vinna ett så brett stöd som möjligt vilket innebär att de inte vill skapa spänningar mellan olika etniska grupper. Islamiska staten däremot har en sekteristisk agenda och trots att den utgör en numerärt begränsad del av oppositionen och bekämpas hårt från olika fronter har de lyckats behålla sin närvaro i landet. På senare tid har en rad storskaliga attacker skett mot shiamuslimska mål som har krävt många civila offer. (European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Individuals targeted by armed actors in the conflict, december 2017, s. 56-58, The Norwegian Country of Origin Information Centre: Report - Hazaras and Afghan insurgent groups, den 3 oktober 2016, s. 12 f. och 20 f., samt Migrationsverket, Lifos: Temarapport Afghanistan - Säkerhetsläget, potentiellt utsatta personkategorier, situationen för kvinnor, barn, hazarer samt internflykt, den 29 september 2016, s. 18.)

3.3 Tvångsrekrytering

Till följd av fattigdom, dålig utbildning och bristande möjligheter att försörja sig är det många unga personer som ansluter sig till regeringsstyrkorna eller oppositionella grupper i syfte att få en inkomst. Det finns också andra skäl till att personer ansluter sig till de stridande grupperna. Det finns rapporter om att talibanrörelsen i de större städerna särskilt rekryterar unga återvändande afghaner med svaga nätverk och att rekrytering är mer vanligt förekommande nu än tidigare. Enligt UNHCR finns det rapporter om att oppositionella grupper använder tvång för att rekrytera stridande. Sådan rekrytering till talibanrörelsen anses dock av många källor vara sällsynt. (Amnesty International: Forced Back to Danger - Asylum-seekers Returned from Europe to Afghanistan, den 5 oktober 2017, s. 24, The Norwegian Country of Origin Information Centre: Report - Afghanistan Recruitment to Taliban, den 29 juni 2017, s. 14-16, samt Migrationsverket, Lifos: Temarapport Hazarer i Afghanistan, den 28 augusti 2015, s. 13 f.)

3.4 Sexuella övergrepp

I Afghanistan förekommer en särskild form av sexuellt utnyttande av pojkar och yngre män som kallas bacha bazi. Förövarna är män i olika maktpositioner som använder offren för underhållning och sexuella tjänster. Företeelsen är utbredd i hela Afghanistan men särskilt vanlig på landsbygden och i de norra delarna av landet. Majoriteten av offren är minderåriga pojkar, vanligen mellan 10 och 18 år. Det finns dock även offer som är över 18 år. En majoritet av dem har kvarstannat hos sin förövare efter att de fyllt 18 år. Vanligtvis "friges" offren när de uppnår 19 års ålder. (European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Individuals targeted under societal and legal norms, december 2017, s. 67-69 och 71, samt Migrationsverket, Lifos: Temarapport Bacha bazi - dansande pojkar i Afghanistan, den 30 november 2015, s. 10.)

3.5 Afghaner som vistats utomlands

Afghaner som beger sig till Afghanistan efter att ha tillbringat lång tid utanför hemlandet löper särskilda risker att utsättas för riktat våld. Det har förekommit att personer som återvänt från Europa och andra västländer har utsatts för illabehandling eftersom de uppfattats som "utlänningar" eller för att vara spioner från ett västland. Personer som utmanar afghanska sedvänjor och på andra sätt bryter mot normer i det afghanska samhället utgör också av den anledningen särskilda riskprofiler. Lokalkunskap är därför mycket viktigt för att kunna klara sig i Afghanistan. Vidare finns det risk att lokalbefolkningen ser kritiskt på återvändande afghaner och att de utnyttjas och diskrimineras.

Afghaner som har bott i Iran sticker ut med sin dialekt. (Amnesty International: Forced Back to Danger - Asylum-seekers Returned from Europe to Afghanistan, den 5 oktober 2017, s. 24, Migrationsverkets rättsliga ställningstagande angående säkerhetssituationen i Afghanistan, SR 31/2017, den 29 augusti 2017, s. 9 och 26, samt The Norwegian Country of Origin Information Centre: Report - Hazaras and Afghan insurgent groups, den 3 oktober 2016, s. 16.)

3.6 Nätverk

Den afghanska staten är svag och medborgarna kan inte räkna med stöd, hjälp eller skydd från de inhemska myndigheterna. Sociala nätverk ersätter och kompenserar för den svaga statsapparaten vilket innebär att nätverk är en avgörande faktor för att kunna klara sig. Detta gäller inte minst för återvändande afghaner i fråga om att få tillträde till arbetsmarknaden och därmed kunna klara av sin försörjning och integreras i samhället. Det viktigaste sociala nätverket i Afghanistan är familj och släkt. För personer med familjeeller släktband är det inte nödvändigt att ha en personlig relation för att kunna få hjälp. I fråga om andra nätverk, baserade på exempelvis stam, klan eller etnicitet, är det dock svårare att uttala sig generellt om vilken hjälp man kan räkna med. När det gäller personer med samma etnicitet är det inte säkert att de automatsikt ställer upp för varandra, utan det torde krävas att de känner varandra och har en relation för att kunna få hjälp och stöd. Afghaner beskrivs dock som goda nätverksbyggare och gästfriheten är en dygd i Afghanistan. Den långvariga konflikten och de humanitära utmaningarna har emellertid tärt på afghanernas resurser och många har därför begränsad kapacitet till att hjälpa andra än sina allra närmaste. Den väpnade konflikten har också resulterat i större misstänksamhet och vakenhet mot främlingar. Många afghaner är numera medvetna om att okända personer kan utgöra en säkerhetsrisk. Detta har lett till minskade möjligheter att utveckla nya sociala nätverk. Trots den stora betydelse nätverk har i Afghanistan visar utvecklingen de senaste åren att det är möjligt att etablera sig i exempelvis Kabul utan ett familjenätverk. Faktorer som kan bidra till att möjliggöra detta är personliga resurser som utbildning och kunskap som är efterfrågade på arbetsmarknaden, samt ekonomiska resurser. Även en afghan med sådana resurser torde dock ändå kunna förvänta sig stora svårigheter att få arbete eftersom det oftast är genom personliga kontakter som arbetstillfällen ges. (Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon, Norge: Temanotat Afghanistan - Nettverk, den 19 september 2017, s. 6-12 och 18 f., samt European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Key socio-economic indicators, state protection, and mobility in Kabul City, Mazar-e Sharif, and Herat City, augusti 2017, s. 65-68.)

4. Migrationsöverdomstolens bedömning

4.1 Utgångspunkter för prövningen

AR har inte gjort sin identitet sannolik. Det är dock ostridigt att han är afghansk medborgare. Frågan om han ska beviljas uppehållstillstånd ska därför prövas utifrån förutsättningen att Afghanistan är hans hemland. Det är vidare ostridigt att AR är över 18 år. Prövningen ska därför göras med utgångspunkt i att han är vuxen.

AR har uppgett att han är shiitisk hazar som är född och uppvuxen i Iran. Han har berättat att anledningen till att hans föräldrar flydde till Iran var att fadern hade stridit mot talibanerna och därför mottagit hot. AR har vidare uppgett att han aldrig har vistats i Afghanistan och att han saknar familj och annat socialt nätverk i hemlandet.

Bortsett från AR:s ålder har Migrationsverket inte ifrågasatt någon av de uppgifter han har lämnat om sin bakgrund och sina personliga förhållanden. Migrationsöverdomstolen anser därför att dessa uppgifter får godtas och ska läggas till grund för den fortsatta bedömningen.

4.2 Skyddsbehov

4.2.1 Flyktingskap

Migrationsöverdomstolen bedömde i MIG 2017:6 att förhållandena i Afghanistan inte var sådana att shiitiska hazarer generellt riskerar förföljelse vid ett återvändande dit. Förhållandena har sedan dess inte förändrats på ett sådant sätt att det nu finns anledning att göra en annan bedömning. Det har inte heller framkommit att AR:s personliga förhållanden är sådana att just han kan anses känna välgrundad fruktan för förföljelse på grund av etnicitet eller religiös uppfattning.

Risk för tvångsrekrytering i ett land kan konstituera flyktingskap beroende på bland annat vilken aktör som utövar rekryteringen, av vilka skäl och under vilka omständigheter. Vad som framgår av landinformationen i målet om hur rekryteringen till oppositionella grupper går till visar dock inte att risken för AR att utsättas för skyddsgrundande tvångsrekrytering är sådan att hans fruktan för detta kan anses vara välgrundad.

Migrationsöverdomstolen finner alltså att inte något av de enskilda skyddsskälen är tillräckligt för att AR ska anses vara flykting. Inte heller vid en sammantagen bedömning av samtliga omständigheter i målet är han att betrakta som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen.

4.2.2 Alternativt skyddsbehov

Frågan som Migrationsöverdomstolen därefter ska pröva är om AR är alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen gör inledningsvis bedömningen att det inte finns grundad anledning att anta att de skäl som har prövats under flyktingskapsbedömningen medför att AR löper en verklig risk att utsättas för skyddsgrundande behandling på ett sätt som medför alternativt skyddsbehov. Vidare instämmer domstolen i underinstansernas bedömning att det inte har kommit fram sådana uppgifter som ger grundad anledning att anta att det finns en personlig hotbild mot AR på grund av tidigare hot mot hans föräldrar.

AR har anfört att han på grund av sin unga ålder och sina personliga förhållanden i övrigt riskerar att hamna i samma situation som ett barn i Afghanistan och att han vid bedömningen av hans behov av skydd ska jämställas med ett barn. Prövningen av skyddsskälen för ett barn respektive en vuxen skiljer sig dock åt i flera avseenden. Enligt 1 kap. 10 § utlänningslagen ska i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Bestämmelsen kan inte tillämpas analogt för att ta liknande särskild hänsyn för en person över 18 år (se 1 kap. 2 § utlänningslagen och jfr MIG 2007:14). Vidare gäller att en del former av illabehandling är barnspecifika och därmed inte skyddsgrundande för yuxna. Även bedömningen av om annan behandling är skyddsgrundande kan skilja sig åt beroende på om den sökande är underårig eller vuxen. Det kan finnas exceptionella fall i vilka det finns anledning att jämställa en person som är 18 år eller något äldre med ett barn vid skyddsbehovsbedömningen. Så kan vara fallet när en persons utveckling och mognad har stannat på ett barns nivå på grund av förföljelse (jfr UNHCR Guidelines on International Protection: Child Asylum Claims under Articles 1[A]2 and 1[F] of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, p. 7). Det förhållandet att AR saknar föräldrar, släkt, annat nätverk och lokalkännedom innebär inte att det finns anledning att jämställa honom med ett barn vid skyddsbehovsbedömningen. Inte heller i övrigt har framkommit skäl att göra det. Den individuella bedömning av om AR är alternativt skyddsbehövande som Migrationsöverdomstolen härefter ska göra ska alltså ske med utgångspunkt i att han är vuxen samt med beaktande av hans personliga förhållanden och vad som är känt om förhållandena i Afghanistan.

Vad gäller AR:s personliga förhållanden anser Migrationsöverdomstolen att enbart den omständigheten att han är vuxen inte utesluter att han kan vara särskilt utsatt eller sårbar i förhållande till sådan illabehandling som förekommer i Afghanistan. Av landinformationen framgår att släkt eller andra nätverk och lokalkännedom är viktiga skyddsmekanismer för alla afghaner. Avsaknaden av detta kan antas öka hans generella utsatthet. Vidare tillhör AR en utsatt etnisk och religiös minoritetsgrupp. Att han har vuxit upp i Iran och tillbringat tid i Europa kan också vara faktorer som gör honom utsatt. Sammantaget innebär dessa omständigheter dessutom att han kan få svårt att hitta bostad och arbete och i övrigt etablera sig i det afghanska samhället. Den utsatthet och sårbarhet som allt detta medför måste beaktas vid bedömningen av om de risker som AR kan komma att löpa om han sänds till Afghanistan innebär skyddsgrundande behandling.

I rättsfallet MIG 2017:6 bedömdes att barn i Afghanistan riskerar att utsättas för barnarbete, tvångsäktenskap, prostitution, sexuellt utnyttjande och rekrytering till stridande grupper. Barnarbete är en barnspecifik form av illabehandling som inte kan bli skyddsgrundande för AR. Av landinformationen i målet framgår inte att det finns en risk för vuxna att utsättas för tvångsarbete i Afghanistan. Likaså saknas stöd i landrapporterna för att vuxna män i Afghanistan löper en generell risk att utsättas för tvångsäktenskap. Det finns därför inte grundad anledning att anta att AR löper en risk att utsättas för detta.

Inte heller gällande prostitution och sexuellt utnyttjande framgår det av landinformationen att vuxna män löper en generell risk att utsättas för detta i Afghanistan. Däremot finns det stöd för att sexuellt utnyttjande förekommer mot barn upp till 18 år och att det i vissa fall kan förekomma även mot vuxna personer strax över 18 år. Landinformationen ger dock inte stöd för bedömningen att risken för en person i AR:s situation att utsättas är sådan att alternativt skyddsbehov föreligger.

Sammanfattningsvis bedömer Migrationsöverdomstolen att det inte har framkommit att något enskilt skyddsskäl är sådant att det i sig är skyddsgrundande för AR. Inte heller den allmänna risken för honom att på grund av hans personliga förhållanden utsättas för våld, trakasserier och diskriminering kan bedömas tillräckligt allvarlig för att han ska anses vara i behov av skydd som alternativt skyddsbehövande.

Vad gäller risken att drabbas av urskillningslöst våld gör domstolen följande bedömning. Av landinformationen framgår att säkerhetsläget i Afghanistan är allvarligt och att det i de flesta provinserna sker konfrontationer mellan regeringsstyrkor och väpnade oppositionsgrupper. Det får därmed anses råda inre väpnad konflikt i vart fall i stora delar av landet. Situationen varierar dock mellan olika delar av Afghanistan och det urskillningslösa våldet är inte så intensivt, generellt och utbrett att var och en som befinner sig i landet genom sin blotta närvaro där löper en risk att skadas. Inte heller på grund av omständigheter som är hänförliga till AR:s situation är det urskillningslösa våldet av sådan grad att det finns en allvarlig och personlig risk för just honom att skadas på grund av detta (jfr EU-domstolens dom i mål C465/07, Elgafaji).

Den avslutande frågan vad avser frågan om AR är alternativt skyddsbehövande är om en utvisning till Afghanistan vid en sammantagen bedömning skulle innebära skyddsgrundande behandling av AR. Vid denna bedömning ska samtliga risker som framkommit i utredningen beaktas och hänsyn tas till den utsatthet och sårbarhet som följer av hans personliga förhållanden och av den allmänna situationen i landet. En sådan bedömning leder dock inte till slutsatsen att det finns grundad anledning att anta att AR löper en verklig risk att utsättas för skyddsgrundande behandling om han sänds till Afghanistan. Han är därför inte alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen.

4.3 Synnerligen ömmande omständigheter

I målet har inte framkommit några sådana omständigheter som medför att AR ska beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter.

4.4 Slutsats

Eftersom det saknas förutsättningar att bevilja AR uppehållstillstånd som skyddsbehövande eller på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska överklagandet bifallas. Migrationsdomstolens dom ska därmed upphävas, förutom i den del som avser ersättning till offentligt biträde, och Migrationsverkets beslut ska fastställas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom, utom den del som avser ersättning till offentligt biträde, och fastställer Migrationsverkets beslut den 17 februari 2017.

Sökord:

Litteratur:

European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report -Afghanistan Security situation, december 2017, s. 41-45 och 58-60; Migrationsverket, Lifos: Lägesanalys - Afghanistan, den 28 september 2017, s. 4, 8 och 15 f.; Migrationsverket: Rättslig kommentar angående säkerhetssituationen i Afghanistan, särskilt Kabul, SR 03/2018, den 31 januari 2018, s. 1 och 6-11; Amnesty International: Forced Back to Danger - Asylum-seekers Returned from Europe to Afghanistan, den 5 oktober 2017, s. 18 och 24-26; European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Individuals targeted by armed actors in the conflict, december 2017, s. 56-58; The Norwegian Country of Origin Information Centre: Report - Hazaras and Afghan insurgent groups, den 3 oktober 2016, s. 12 f., 16 och 20 f.; Migrationsverket, Lifos: Temarapport Afghanistan - Säkerhetsläget, potentiellt utsatta personkategorier, situationen för kvinnor, barn, hazarer samt internflykt, den 29 september 2016, s. 18.; The Norwegian Country of Origin Information Centre: Report -Afghanistan Recruitment to Taliban, den 29 juni 2017, s. 14-16; Migrationsverket, Lifos: Temarapport Hazarer i Afghanistan, den 28 augusti 2015, s. 13 f.; European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report - Afghanistan Individuals targeted under societal and legal norms, december 2017, s. 67-69 och 71; Migrationsverket, Lifos: Temarapport Bacha bazi - dansande pojkar i Afghanistan, den 30 november 2015, s. 10.; Migrationsverkets rättsliga ställningstagande angående säkerhetssituationen i Afghanistan, SR 31/2017, den 29 augusti 2017, s. 9 och 26; Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon, Norge: Temanotat Afghanistan - Nettverk, den 19 september 2017, s. 6-12 och 18 f.; European Asylum Support Office: Country of Origin Information Report -Afghanistan Key socio-economic indicators, state protection, and mobility in Kabul City, Mazar-e Sharif, and Herat City, augusti 2017, s. 65-68.; UNHCR Guidelines on International Protection: Child Asylum Claims under Articles 1[A]2 and 1[F] of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, p. 7